

СИРИТСТВО ЯК СУЧАСНА ПРОБЛЕМА СУСПІЛЬСТВА

Сирітство – соціальне явище, зумовлене наявністю у суспільстві дітей, батьки яких померли, а також дітей, які залишились без батьківського піклування в наслідок позбавлення останніх батьківських прав або визнання їх в установленому порядку недієздатними.

Соціальні сироти – це особлива соціально-демографічна група дітей, які внаслідок соціальних, економічних і морально-психологічних причин zostались сиротами при живих батьках. До них належать і безпритульні та бездоглядні діти, тобто діти вулиці. За визначенням ЮНІСЕФ (Дитячого фонду ООН) діти вулиці – це діти, які не спілкуються з власними родинами і живуть у тимчасових приміщеннях не придатних для нормального життя.

Дітьми-сиротами прийнято вважати тих дітей, які втратили батьків у результаті смерті, батьки невідомі або визнані недієздатними. Дітьми, позбавленими батьківського піклування, вважаються діти, чиї батьки у судовому порядку позбавлені батьківських прав або вилучені з сім'ї без позбавлення батьківських прав. Окрему групу дітей-сиріт становлять діти, від яких батьки відмовились ще у пологових будинках або яких, народивши, покинули чи «підкинули» кому-небудь, чи залишили будь-де.

Сімейним кодексом України, законами України «Про охорону дитинства», «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» пріоритетом влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, визначено саме сімейне виховання, а основними його формами – усиновлення, оформлення опіки (піклування), влаштування до прийомної сім'ї, дитячого будинку сімейного типу.

Безпосередні причини сирітства: відмова батьків від дітей, в тому числі і при народженні; відсутність батьківської турботи про дітей, передача дітей на виховання рідним, а також іншим людям; експлуатація дітей в родині (економічна, сексуальна тощо); жорстоке ставлення до дитини (побої, залишення без їжі, залишення дітей без догляду протягом кількох днів тощо); особистий стан дитини (алкоголь, наркоманія, токсикоманія, проституція, хуліганство, психічний розлад).

В Україні немає державної політики економічної підтримки сім'ї, не враховуючи тих коштів, що отримують батьки при народженні дитини, але на подальше життя ніхто не звертає уваги, чи будуть в родині матеріальні кошти утримувати дитину(або дві чи більше).

Для ліквідації даної проблеми необхідно змінити політику в області підготовки молоді до батьківства, навчання батьків виконувати свої функції в питаннях виховання дітей та турботи про них, роз'яснення відповідальності батьків за виховання законослухняних громадян нашої держави.

Сучасна система опіки над дітьми-сиротами має поєднувати два напрями: реорганізацію інтернатних установ і поширення форм сімейної опіки. Випускники дитячих будинків частіше своїх однолітків виявляються учасниками та жертвами злочинів, частіше втрачають роботу і житло, проводять антисуспільний спосіб життя, перебувають за межами суспільних відносин.